

কৃষক বাইজলৈ গোহাৰি

আমাৰ এই 'ঘৰে - পথাৰে' পত্রিকাখনৰ ই-সংস্কৰণ মুকলি কৰা হৈছে। গতিকে কৃষক বাইজে আমাৰ বেব চাইট www.aau.ac.in লগ অন কৰি 'ঘৰে-পথাৰে' ই-সংস্কৰণৰ সুবিধা গ্ৰহণ কৰিব পাৰিব।
মুখ্য সম্পাদক
'ঘৰে-পথাৰে'
সম্প্রসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালকালয়
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

ঘৰে-পথাৰে

পষেকীয়া কৃষি পত্রিকা
অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট

এই সংখ্যাত আছে -

বিষয়	পৃষ্ঠা
☐ বৰোখানৰ খেতিৰ প্ৰস্তুতি ..	২
☐ অসমৰ সমভূমি অঞ্চল আৰু	২
☐ কেঁচুসাৰ আৰু ইয়াৰ প্ৰস্তুত...	২
☐ আমাৰ একাষাৰ	৩
☐ মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম	৩
☐ উদ্যান শস্য	৪
☐ শীতকালীন চাহগছৰ যতন ..	৪

□ ৪৪ তম বছৰ □ সংখ্যা ২১ □ ১ নৱেম্বৰ ২০২৩ □ ১৬-৩০ কাতি, ১৯৪৫ শক □ মূল্য - ১.০০ টকা GHARE - PATHARE PMG - 19 of 2005 - 06

ঘাঁহ শস্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু প্ৰসাৰৰ ওপৰত সজাগতা সভা সম্পন্ন

যোৱা ১৬ অক্টোবৰ তাৰিখে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্বভাৰতীয় সমন্বয়ৰক্ষী ঘাঁহ শস্য গৱেষণা প্ৰকল্পৰ সৌজন্যত আৰু নলবাৰী জিলাৰ বৰতলা

সভা অনুষ্ঠিত হৈ যায়। বৰতলা গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভানেত্ৰী শ্ৰীমতী জুবী বৈশ্যৰ সভাপতিত্বত অনুষ্ঠিত সভাত বিভিন্ন প্ৰান্তৰ প্ৰায় ৭০ জন গো-পালকে

পশু চিকিৎসালয়ৰ পশু চিকিৎসা বিষয়া ডাঃ জগদীশ বৰ্মনে ঘাঁহ শস্যৰ বৈজ্ঞানিক কৃষি পদ্ধতিৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱাৰ উপৰিও অনুপ্ৰেৰণামূলক

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্বভাৰতীয় সমন্বয়ৰক্ষী ঘাঁহ শস্য গৱেষণা প্ৰকল্পৰ সৌজন্যত আৰু নলবাৰী জিলাৰ বৰতলা বাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়ৰ সহযোগত জয়সাগৰ-বৰতলা গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাগৃহত অনুষ্ঠিত সজাগতা সভাত ঘাঁহ শস্য গৱেষণা প্ৰকল্পৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° সেউজী বৰা নেওগ, কনিষ্ঠ বিজ্ঞানী শ্ৰী প্ৰাণজিৎ ভৰালী আৰু বৰতলা বাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়ৰ পশু চিকিৎসা বিষয়া ডাঃ জগদীশ বৰ্মনৰ লগতে অংশগ্ৰহণকাৰী গো-পালকসকলক দেখা গৈছে

বাজ্যিক পশু চিকিৎসালয়ৰ সহযোগত জয়সাগৰ-বৰতলা গাওঁ পঞ্চায়তৰ সভাগৃহত ঘাঁহ শস্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু প্ৰসাৰৰ ওপৰত এখনি সজাগতা

অংশগ্ৰহণ কৰে। উক্ত সভাত ঘাঁহ শস্য গৱেষণা প্ৰকল্পৰ প্ৰধান বিজ্ঞানী ড° সেউজী বৰা নেওগ, কনিষ্ঠ বিজ্ঞানী শ্ৰী প্ৰাণজিৎ ভৰালী আৰু বৰতলা বাজ্যিক

বক্তব্য দাঙি ধৰে। সভাৰ শেষত গো-পালকসকলৰ মাজত হাইব্ৰীড নেপিয়াৰ আৰু চেটেবীয়া ঘাঁহৰ কাণ্ড আৰু পোখা বিতৰণ কৰা হয়।

মানসিক স্বাস্থ্য দিবস উপলক্ষে অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ আত্মসজাগতা আৰু সুস্থতা শীৰ্ষক সপ্তাহজোৰা কৰ্মশালা সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সামূহিক বিজ্ঞান মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্বভাৰতীয় সমন্বিত কৃষিৰতা মহিলা গৱেষণা প্ৰকল্পৰ সৌজন্যত বিশ্ব মানসিক স্বাস্থ্য দিবসৰ লগত সংগতি ৰাখি 'আত্মসজাগতা আৰু সুস্থতা' শীৰ্ষক এক সপ্তাহজোৰা কৰ্মশালাৰ আয়োজন কৰা হয়। যোৰহাট জিলা সমগ্ৰ শিক্ষা অভিযানৰ সহযোগিতাত যোৱা ৪ অক্টোবৰৰ পৰা ১০ অক্টোবৰলৈ যোৰহাট জিলাৰ ৬ খন চাহবাগিছাৰ আদৰ্শ বিদ্যালয়ত এই কৰ্মশালা অনুষ্ঠিত কৰা হয়। কৰ্মশালাত শিক্ষার্থীসকলৰ মানসিক সুস্থতাৰ বাবে আত্মসজাগতা, যোগাযোগৰ দক্ষতা, মনোযোগ আৰু স্থিতিস্থাপকতাৰ ওপৰত বিশেষভাৱে আলোকপাত কৰা হয়। জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° তুলিকা বৰাই অংশগ্ৰহণ কৰি শিক্ষার্থীসকলৰ মানসিক সুস্থতাৰ বাবে আত্মসজাগতা আৰু ইতিবাচক চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত বিশেষভাৱে পৰ্যালোচনা কৰে।

তছলিমা চুলতানা বেগম, ড° ৰূপজ্যোতি ভট্টাচাৰ্য, ড° আৰিফা মমতাজ বেগম, ড° সন্ধ্যা গগৈ, বীণাপাণি ডেকা আৰু ড° অংকিতা দত্তই সমল ব্যক্তি হিচাবে অংশগ্ৰহণ কৰে। কৰ্মশালাৰ লগতে ১০ অক্টোবৰ তাৰিখে ৰাজ্য চাহবাগিছা টায়কৰ মুক্তিযোদ্ধা ফাদু ঘাটোৱাৰ আদৰ্শ বিদ্যালয়ত বিশ্ব মানসিক স্বাস্থ্য দিবস উদ্‌যাপন কৰা হয়। উক্ত অনুষ্ঠানত মুখ্য বিজ্ঞানী ড° নবনীতা গগৈয়ে আদৰ্শী ভাষণত মানসিক স্বাস্থ্যৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্বৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰে। প্ৰায় পাঁচ শতাধিক শিক্ষার্থীয়ে অংশগ্ৰহণ কৰা কৰ্মশালাখনত জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° মলয়া গগৈ, ড° মণি বৰুৱা আৰু তুলিকা বৰাই অংশগ্ৰহণ কৰি শিক্ষার্থীসকলৰ বাবে আত্মসজাগতা আৰু ইতিবাচক চিন্তাধাৰাৰ ওপৰত বিশেষভাৱে পৰ্যালোচনা কৰে।

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ত জীৱন-কৌশল বিকাশ শিৱিৰ সম্পন্ন

অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ সৰ্বভাৰতীয় সমন্বিত কৃষিৰতা মহিলা গৱেষণা প্ৰকল্প (শিশু বিকাশ বিভাগ)ৰ জৰিয়তে যোৱা ১৩ অক্টোবৰ তাৰিখে পূব যোৰহাট উল্লয়ন খণ্ডৰ অন্তৰ্গত গাখীৰখোৱা গাঁৱৰ প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ত স্বাস্থ্য তথা জীৱন-কৌশল বিকাশৰ এক শিৱিৰ অনুষ্ঠিত কৰা হয়। জীৱনজ্যোতি ফাউণ্ডেচনৰ উদ্যোগত আৰু দিল্লীৰ কেন্দ্ৰীয় স্বাস্থ্য যোজনা কৰ্মৰত চিকিৎসক ডাঃ বিপুল কুমাৰ বৰুৱা আৰু ডাঃ ৰীতামণি বৰুৱাই শিশুসকলৰ লগতে সকলো বয়সৰ লোকৰ স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰে আৰু প্ৰয়োজন অনুসৰি নিদান আৰু স্বাস্থ্য শিক্ষা প্ৰদান কৰে। সৰ্বভাৰতীয় সমন্বিত কৃষিৰতা মহিলা গৱেষণা প্ৰকল্প, শিশু বিকাশ বিভাগৰ জ্যেষ্ঠ বিজ্ঞানী ড° তুলিকা বৰাই জীৱন-কৌশল বিকাশৰ বিভিন্ন দিশ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ আগত ব্যাখ্যা কৰে। বাংগালুৰু বিশ্ববিদ্যালয়ৰ (৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

নভেম্বৰ মাহৰ বাবে প্ৰযোজ্য কৃষি দিহা

কাতি বিহুৰ সময়ৰে পৰা ধাননি পথাৰত গৈ মেলা আৰম্ভ হৈছে। এই সময়খিনিতেই গান্ধীপোক আৰু আৰ্মীৰম পতংগৰ আক্ৰমণ পৰিলক্ষিত হয়। গাখীৰতি অৱস্থাত কুমলীয়া ধান আক্ৰমণ কৰি প্ৰায় এসপ্তাহ মানৰ বাবে গান্ধীপোক সক্ৰিয় হৈ থাকে, যাৰ ফলত ধানৰ ঠাইত পতনৰ সৃষ্টি হয়। আনহাতে, আৰ্মীৰম পতংগৰ অন্য এক প্ৰজাতিয়ে ধাননি আক্ৰমণ কৰি ধানৰ ঠোকবোৰৰ গুৰিতে কাটি পেলায়। ইফালে আলু-জলকীয়া-বেঙেনা আদি শস্যত ভুৰপোক, চাঁহীপোককে ধৰি বিভিন্নধৰণৰ পোকৰ উপদ্ৰৱ হোৱাৰ সম্ভৱনা আছে।

ধাননিত প্ৰযোজ্য সতৰ্কতা :

ধানখেতিত বহুত পানীৰ প্ৰয়োজন। ধান ৰোৱাৰ পৰা মণিধৰালৈকে পথাৰত পৰ্যাপ্ত মাত্ৰাত পানী থাকিলে আৰ্মীৰম পতংগই আক্ৰমণ কৰিবলৈ সুবিধা নাপায়। কিন্তু বৰষুণৰ অভাৱত পথাৰখন চিৰালফটা দিলে, মণিধৰাৰ পাছতো *মাইথিমিনা চেপাৰাটা* নামৰ এবিধ পখিলাজাতীয় পোকে গোটেই পথাৰ তহিলং কৰাৰ লগতে ধানৰ ঠোকবোৰৰ গুৰিতে কাটি দিয়ে। এই প্ৰজাতিৰ পোকৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ, ধানৰ মণিধৰাৰ সময়ত উ পযুক্ত ৰাসায়নিক কীটনাশক (ক্ল'ৰ'নাইলিফ'ল ০.৪ জি. (প্ৰতি হেক্টৰত ১ কিলোগ্ৰাম), ক্ল'ৰ'নাইলিফ'ল ২০ এচ.চি. (প্ৰতি হেক্টৰত ৩০ গ্ৰাম), ফিপ্ৰ'নিল ৫ এচ.চি. (প্ৰতি হেক্টৰত ৩৭০ মি.লি.) ধানৰ গোছা তিতি যোৱাকৈ স্প্ৰে' মেছিনৰ মুখাগ্ৰভাগ (নজল) সুমুৱাই বিয়লি বেলা প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। ৰাসায়নিক কীটনাশক ব্যৱহাৰ কৰা পথাৰত বা কাষত গৰু-ছাগলী-হাঁহ আদি চৰিবলৈ দিয়া অনুচিত।

ৰবি বতৰৰ শাক-পাচলিৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰযোজ্য সতৰ্কতা :

বেঙেনাৰ অপকাৰী কীট-পতংগ নিয়ন্ত্ৰণৰ চিন্তা :

ৰান্ধি খোৱা পাচলিৰ ভিতৰত বেঙেনা উল্লেখনীয়। উদ্ভিদবিদ্যাৰ দৃষ্টিৰে ই আলু আৰু বিলাহীৰ সৈতে একেটা

জাতিৰ। বেঙেনাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কীট-পতংগ সমূহ :

১) বেঙেনাৰ আগ আৰু ফল বিক্ষোৰা পোক, ২) ফুটুকী পোক, ৩) মোৰা পোক আৰু ৪) শোহনি পোক আদি। এই কীট-পতংগসমূহ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কৃষকসকলে তলৰ কথাখিনি মন দিয়া উচিত -

১) শস্যচক্ৰৰ অধীনত একেডৰা মাটিতে বছৰে বছৰে বেঙেনা খেতি কৰা অনুচিত। লগতে এবছৰতকৈ পুৰণি বুঢ়া বেঙেনা ৰাখিব নালাগে।

২) বেঙেনাৰ পুলি ৰোৱাৰ পূৰ্বে খেতিৰ মাটিডৰা ভালদৰে চহাই মাটিৰ ওচৰে পাজৰে থকা বন-বাঁত নিৰাই ল'ব লাগে। এনে কৰিলে মাটিৰ তলত লেটা বান্ধি থকা আৰু বন-বাঁতত আশ্ৰয় লৈ থকা কীট-পতংগসমূহ আঁতৰি যায়।

৩) কীট-পতংগৰ আক্ৰমণ প্ৰতিৰোধী উচ্চ উৎপাদনক্ষম জাতসমূহৰ খেতি কৰাত গুৰুত্ব দিব লাগে।

৪) বেঙেনাৰ অনিষ্টকাৰী পতংগই আক্ৰমণ কৰা উদ্ভিদৰ অংশসমূহ বিশেষকৈ গছৰ আগ আৰু ফল যথা সম্ভৱ আঁতৰাই নষ্ট কৰিব লাগে। ইয়াৰ ফলত পতংগৰ বংশবৃদ্ধি হৈ অধিক অনিষ্ট কৰাৰ সম্ভাৱনা দূৰ হয়।

৫) বেঙেনাখেতিত সঠিক সময়ত সঠিক পৰিমাণৰ সাৰ-জাৰৰ প্ৰয়োগৰ প্ৰয়োজন। মন কৰিব লগা যে শস্যত আৱশ্যকতকৈ অধিক মাত্ৰাত নাই ট্ৰ'জেনযুক্ত সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে কীট-পতংগৰ বংশবৃদ্ধি হয়।

৬) ডিম্ব পৰজীৱী "ট্ৰাই ক'থামা কাইলনিজ" বিঘাই প্ৰতি ২০,০০০ কৈ ১০ দিনৰ অন্তৰালত ৩-৪ বাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে বেঙেনাৰ আগ আৰু ফল বিক্ষোৰা পোকৰ আক্ৰমণ বহুত পৰিমাণে হ্রাস পায়।

৭) বেঙেনাৰ পাতখোৱা ফুটুকী পোকক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ বহু সময়ত ফুটুছাই ব্যৱহাৰ কৰিও সুফল লাভ কৰিব পাৰি।

৮) আঠায়ুক্ত হালধীয়া আকৰ্ষক কাৰ্ড ব্যৱহাৰ কৰিও বেঙেনা গছৰ শোহনি পোক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

(৪ পৃষ্ঠাৰ ২ কলমত চাওক)

বৰোধানৰ খেতিৰ প্ৰস্তুতি

ধানৰ খেতি অসমৰ প্ৰধান খেতি। ধানৰ খেতি কৰিয়েই অসমৰ ৭০ শতাংশ মানুহ কৃষিৰ লগত জড়িত হৈ আছে। ধান খেতি বুলিলে আহু ধান, শালি ধান আৰু বৰোধানৰ খেতিকে বুজা যায়। কৃষি-আয়োগ্য মাহত আৰম্ভ কৰিবলৈ জেঠ মাহত চপোৱা ধান খেতিয়েই হৈছে বৰোধানৰ খেতি। অসমত বৰোধানৰ খেতি মূলতঃ নগাওঁ, মৰিগাওঁ, কামৰূপ, নলবাৰী, বৰপেটা, বঙাইগাওঁ, ধুবুৰী, গোৱালপাৰা, কোকৰাঝাৰ আদি জিলাত বেছি কৰা হয়। বানপানীয়ে শালি ধানৰ খেতি অনিষ্ট কৰা অঞ্চলসমূহ আৰু বানপানীৰ বাবে শালি ধানৰ খেতি কৰিব নোৱাৰা (নিশ্চিতভাৱে বানপানীৰ কবলত পৰা) অঞ্চলৰ কৃষক বাইজে শালি ধানৰ বিকল্প হিচাপে বৰোধানৰ খেতি কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। বৰোধানৰ গড় উৎপাদন আহু আৰু শালি ধানতকৈ যথেষ্ট বেছি। উৎপাদন বেছি হোৱাৰ মূল কাৰণ হৈছে বৰোধানৰ খেতিৰ সময়ছোৱাত পোক-পৰুৱা, বেমাৰ-আজাৰ আক্ৰমণ কম। এই সময়ত আকাশ ফৰকাল হৈ থাকে বাবে গছ আহাৰ তৈয়াৰ কৰিবৰ বাবে যথেষ্ট পৰিমাণে সূৰ্য্যৰ ৰশ্মি আহৰণ কৰে।

মাটি নিৰ্বাচন : আগতে বৰোধানৰ খেতি

বিল, পিটনি, দলনি মাটিত কৰিছিল যদিও দ' মাটি বা জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থকা শালি খেতিৰ মাটিতো বৰোধানৰ খেতি কৰিব পাৰি। শালি ধানৰ খেতি কৰা মাটিত বৰোধানৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থাকিব লাগিব। **জাত নিৰ্বাচন** : বৰোধানৰ খেতি কৰিবলৈ লওঁতে কৃষক বাইজে অধিক উৎপাদনক্ষম বৰোধানৰ জাত বাচি ল'ব লাগে। বৰোধানৰ জাতসমূহ ঠাণ্ডা সহ্য কৰিব পৰা, কম দিনতে চপাব পৰা, সাৰ আহৰণ কৰিব পৰা, পোক-পৰুৱা তথা বেমাৰ-আজাৰ প্ৰতিৰোধী গুণসম্পন্ন হ'ব লাগে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ে অসমৰ কৃষক বাইজৰ বাবে অনুমোদন জনোৱা বৰোধানৰ জাতসমূহ হ'ল - জয়মতী, কনকলতা দীননাথ, স্বৰ্ণাভ, বৰোধান-১, বৰোধান-২, মাচুৰী। **কঠীয়াতলি প্ৰস্তুতি** : বৰোধানৰ পৰা অধিক উৎপাদন আশা কৰিবলৈ হ'লে সুস্থ, সবল আৰু নিৰোগী কঠীয়া উৎপাদনত অধিক গুৰুত্ব দিব লাগিব। ডাকৰ বচনত কেৱা আছে - 'বাই গুণে ভিনিহি, কঠীয়া গুণে কৰিবি।' বৰোধানৰ কঠীয়া সিঁচি খোজা মাটিডৰা ভালদৰে হাল বাই মৈয়াই সমান কৰি ল'ব লাগে। মাটিডৰা ভালদৰে বোকা আৰু কাচ

পিঠিয়া হোৱাৰ পিছত ৪ ফুট বহল আৰু ৩০ ফুট দৈৰ্ঘ্যৰ একো একোখন চিতা বা তলি কনাইদিব লাগে। প্ৰতিখন চিতাৰ মাজত এক ফুট ব্যৱধান ৰাখিব লাগে। এনে কৰিলে কঠীয়াতলিৰ মাজলৈ সোমাই গৈ তলিখন পৰিদৰ্শন কৰি কিবা পোক-পৰুৱা বা বেমাৰৰ আক্ৰমণ হৈছে নেকি চাব পৰা যায় আৰু নিৰাময়ৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায়। প্ৰতিখন কঠীয়াতলিত ২০-৩০ কিঃগ্ৰাঃ শুকান গোবৰ বা পচন সাৰ, ৮০ গ্ৰাম ইউৰীয়া, ৮০ গ্ৰাম একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৪০ গ্ৰাম মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এনে জোখৰ একোখন কঠীয়াতলিত ৬৫০ গ্ৰামৰ পৰা ১ কিঃগ্ৰাঃ গজালি মেলা বীজ সিঁচিব পৰা যায়। এবিধা মাটি ৰুবৰ বাবে ৮-৯ খন এনে কঠীয়াতলি প্ৰয়োজন হয়।

মূল পথাৰ প্ৰস্তুতি : বিল, পিটনি বা দলনি আদি ঠাইত কৰা বৰোধানৰ বাবে মূল পথাৰ প্ৰস্তুতিৰ বাবে বিশেষ কষ্ট কৰিব লগা নহয়। তেনেকুৱা ঠাইত মেটেকা, ঘাঁহ-বন বা দল আদি গুচাই এবাৰ এবাৰ হালবাই মৈয়ায়ো কঠীয়া ৰুব পৰা যায়। কিন্তু দ' অঞ্চলৰ উপৰিভাগ বা শালি খেতি কৰা অঞ্চলত বৰোধানৰ খেতি কৰিবলৈ হ'লে ৩-৪ বাৰ হালবাই মাটিডৰা সমান কৰিব লাগে। পথাৰত সমানে পানী ৰাখিবৰ বাবে ঘনাই আলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উৰ্বৰা পৰিচালন ব্যৱস্থা : আহু ধান বা শালি ধানৰ খেতিৰ নিচিনাকৈ বৰোধানৰ খেতিতো জৈৱিক আৰু ৰাসায়নিক দুয়োবিধ সাৰেই প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। যিবোৰ দ' অঞ্চলৰ মাটি সেইবোৰত ৰাসায়নিক সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব নালাগে। বৰযুগৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল বৰোধানৰ খেতিত বিধাই প্ৰতি ১২ কিঃগ্ৰা ইউৰীয়া, ১৭ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৪ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। আনহাতে জলসিঞ্চিত মাটিত বিধাই প্ৰতি ১৮ কিঃগ্ৰা ইউৰীয়া, ২৭ কিঃগ্ৰাঃ একক চুপাৰ ফচফেট আৰু ৬ কিঃগ্ৰাঃ মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োজন হয়। দ' অঞ্চলৰ উপৰিভাগত কৰা বৰোধানত ৰোৱনী চাহতে সমুদায় একক চুপাৰ ফচফেট আৰু মিউৰেট অৱ পটাছ সাৰ প্ৰয়োগ কৰি ইউৰীয়া সাৰখিনি কঠীয়া ৰোৱাৰ ২১-২৫ দিনৰ পাছত প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। জলসিঞ্চনৰ সুবিধা থকা ঠাইত কৰা বৰোধানত ৰোৱনী চাহতে ইউৰীয়াৰ এক তৃতীয়াংশ অৰ্থাৎ ৬ কিঃগ্ৰাঃ আৰু একক চুপাৰ ফচফেট তথা মিউৰেট অৱ পটাছৰ সমুদায় অংশ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। বাকী বৈ যোৱা ইউৰীয়া সাৰখিনি সমানে দুভাগ কৰি (৬ কিঃগ্ৰাঃ + ৬ কিঃগ্ৰাঃ) এভাগ ধানে পোখা মেলাৰ সময়ত আৰু আনভাগ ধানে মণি ধৰাৰ সময়ত প্ৰয়োগ কৰিলে সুফল পোৱা যায়।

কঠীয়া ৰোপণ :

বৰোধানৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ হ'লে শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত কঠীয়া ৰোপণ কৰিব লাগে। শাৰীবদ্ধ প্ৰণালীত কঠীয়া ৰুৱে গোছাৰ পৰিমাণ ঠিকে থাকে। বৰোধানৰ চাপৰ জাতৰ বাবে ২০ ছেঃমিঃ X ২০ ছেঃমিঃ আৰু ওখ জাতৰ বাবে ২৫ ছেঃমিঃ X ২০ ছেঃমিঃ ব্যৱধানত কঠীয়া ৰুব লাগে। ৪৫ দিনীয়া কঠীয়া ৰুব লাগে। গোছাই প্ৰতি ২ বা ৩ ডাল কঠীয়াই যথেষ্ট। কঠীয়া ৰোৱাৰ এসপ্তাহৰ পিছতে মৰি যোৱা কঠীয়াবোৰ উভালি নতুন কঠীয়া ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰাটো অতি প্ৰয়োজনীয় কথা। **জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা** : বৰোধানৰ খেতিৰ সময়ছোৱাত কতি মাহৰ পৰা ফাগুন মাহলৈ বৰযুগ কম হয় বাবে পথাৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগা হয়। বৰোধানৰ পথাৰত কঠীয়া ৰোৱাৰ পৰা ধান চপোৱাৰ ১৫ দিন আগলৈকে ৫ ছেঃমিঃ পৰিমাণৰ পানী ৰাখিব লগা হয়। পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত মিতব্যয়িতা অৱলম্বন কৰিবৰ বাবে আগতে যোগান ধৰা পানী শুকুৱাৰ ৩ দিনৰ পাছত পুনৰ ৫ ছেঃ মিঃ পানী পথাৰত যোগান ধৰিব লাগে। বৰোধানৰ খেতিত পানী যোগানৰ খৰচ বেছি হোৱা বাবে পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট হিচাপী হ'ব লাগে।

ড' ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

অসমৰ সমভূমি অঞ্চল আৰু গৰম জলবায়ুত হোৱা আপেল খেতি

সমগ্ৰ বিশ্বতে আপেলৰ খেতি বাণিজ্যিকভাৱে কৰা হয়। ভাৰতবৰ্ষৰ জম্মু আৰু কাশ্মীৰ, হিমাচল প্ৰদেশ, উত্তৰাখণ্ডৰ পাহাৰীয়া অঞ্চল, উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল, দক্ষিণৰ ডেকান মালভূমি আৰু নীলগিৰি পাহাৰত আপেল খেতি প্ৰচুৰ পৰিমাণে হয়। আপেল খেতিৰ বাবে সাধাৰণতে শীত প্ৰধান জলবায়ু আৰু ওখ ভূমিৰ প্ৰয়োজন। অসমৰ দৰে সমভূমি অঞ্চল আৰু গৰম জলবায়ু প্ৰধান অঞ্চল পৰম্পৰাগত প্ৰজাতিৰ আপেল খেতিৰ বাবে সুবিধাজনক নহয়। কাৰণ আৰ্দ্ৰতা, উষ্ণতা অসমৰ জলবায়ুত স্বাভাৱিকতে থাকেই। কিন্তু বৰ্তমানে অসমৰ দৰে

সমভূমিৰ অঞ্চল আৰু গৰম বতৰত কৰিব পৰাকৈ কিছুমান উন্নত জাতৰ আপেল উদ্ভাৱন কৰা হৈছে। এই আপেলৰ জাতবোৰ ৩৫° ছেলছিয়াচৰ পৰা ৩৭° ছেলছিয়াচত বৰ্তি থাকিব পাৰে। আন্না, ড'ৰছেট গোল্ডেন, এইছ আৰ এম এন-৯৯, ট্ৰপিকেল বিউটি, আৰ্লি ফুজি, তান্মা, নেওমি, মিকল ইত্যাদি প্ৰজাতিক ল'চিলিং ভেৰাইটি বুলি কোৱা হয়। অসমৰ সমভূমি অঞ্চলত এনেকুৱা প্ৰজাতিৰ আপেল খেতি কৰিবলৈ যথেষ্ট সুবিধা আছে। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ উদ্যান বিজ্ঞান বিভাগৰ পৰীক্ষামূলক ফাৰ্মত ২০২২-২০২৩ চনলৈ ল'চিলিং ভেৰাইটি আপেলৰ পৰীক্ষামূলকভাৱে খেতি কৰা হৈছিল। প্ৰায় ৫৪০ বগমিটাৰ এলেকা এই খেতিৰ বাবে

নিৰ্বাচন কৰা হৈছিল।

পুলিৰোৱাৰ বাবে মাটি প্ৰস্তুত প্ৰণালী : পোন প্ৰথমে ১ মিটাৰ ব্যৱধানত নলা খান্দি ওখ ওখ বেড প্ৰস্তুত কৰিব লাগে। ৩ মিটাৰ দূৰে দূৰে ১ মি X ১ মি X ১ মি আকৃতিৰ গাঁত খান্দি গাঁতৰ একেবাৰে তলৰ ৩০ ছেণ্টিমিটাৰ মাটি আঁতৰাই ল'ব লাগে। কাৰণ তলৰ মাটি সাৰুৱা নহয়। তাৰ পিছত ৭০ ছেণ্টিমিটাৰ মাটিৰ লগত আগতে প্ৰস্তুত কৰি লোৱা পচন সাৰ মিহলাই গাঁতবোৰ পূৰাব লাগে। মাটি ভালদৰে ৰ'দত শুকাবলৈ দিয়া হয়। নহ'লে পোক-পৰুৱা, ভেঁকুৰ, বেস্তেৰিয়াৰ আক্ৰমণৰ দ্বাৰা পুলিৰোৱাৰ আক্ৰান্ত হোৱাৰ সম্ভাৱনা থাকে, ইয়াৰ পিছত গ্ৰাফটিং পুলিৰোৱা ৰুব লাগে। **সাৰ, পানী-যোগান আৰু প্ৰতিপালন** : পুলিৰোৱাৰ ৰোৱাৰ পিছত পানী দিব লাগে। পুলিৰোৱাৰ যেতিয়া ঠন ধৰি উঠে, তেতিয়া শিপাৰ পৰা কমেও ৩০ ছেণ্টিমিটাৰ দূৰে দূৰে বৃত্তাকাৰে সাৰ প্ৰয়োগ

কৰা হয়। ইউৰীয়া, এচ.এচ. পি আৰু এম. অ.পি. সাৰ প্ৰয়োগ কৰা হয়। ইয়াৰ পিছত পুলিৰোৱাৰ পৰা পোখা মেলাৰ সময়ত ৬ বা ৭ দিনৰ বিৰতিত পানী দিব লাগে। অৱশ্যে বৰযুগ দিলে পানী দিয়াৰ প্ৰয়োজন নাথাকে। পানী যোগানৰ লগে লগে অপতৃণবোৰ গৰ্জিবলৈ ধৰে। গতিকে অপতৃণবোৰ নিৰ্বাহি থাকিব লাগে। তদুপৰি দুৰ্বল বেমাৰী আৰু অদৰকাৰী পাত-পোখাবোৰ কাটি লগে লগে নষ্ট কৰি পেলাব লাগে। প্ৰতিদিনেই পুলিৰোৱাৰ নিৰীক্ষণ আৰু আপডাল কৰি থাকিব লগা হয় যাতে ভেঁকুৰ, পোক-পৰুৱাৰ দ্বাৰা পুলিৰোৱাৰ আক্ৰান্ত হ'ব নোৱাৰে।

মালাচিং পদ্ধতি :

সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ পাছত মালাচিং পদ্ধতিৰে মাটিৰ বেডবোৰ ঢাকি দিয়া হয়। এনে কৰিলে মাটিত জীপ থাকে আৰু মাটিয়ে সাৰখিনি ধৰি ৰাখিব পাৰে, লগতে পুলিৰোৱাৰ চেহেৰা ভাল হয়। এনেদৰে পৰীক্ষামূলকভাৱে ড'ৰছেট গোল্ডেন, আন্না

আৰু এইছ আৰ এম এন-৯৯ জাতৰ গ্ৰাফটিং পুলিৰোৱা ১০ মে', ২০২২ তাৰিখে ৰোৱা হৈছিল আৰু ৪ মাৰ্চ, ২০২৩ তাৰিখে প্ৰথম ফুল ফুলিছিল। ফল পূৰ্ণ হ'বলৈ সম্পূৰ্ণ ৯০ দিন লাগিছিল। অৱশ্যে অসমৰ জলবায়ু এইছ আৰ এম এন-৯৯ জাতৰ বাবে বেছি উপযোগী যেন লাগিছিল।

অসমৰ কৃষকসকলে আন্না ড'ৰছেট গোল্ডেন, এইছ আৰ এম এন-৯৯ জাতৰ আপেল খেতি কৰি যথেষ্ট পৰিমাণে লাভান্বিত হ'ব পাৰে। কাৰণ এই আপেলসমূহ সোনকালে পূৰ্ণ হয়। জুন মাহৰ প্ৰথম সপ্তাহত খেতি চপাব পাৰি। তদুপৰি শীত প্ৰধান অঞ্চলত হোৱা আপেল এই সময়ত সুলভ নহয়। গতিকে বজাৰ মূল্য যথেষ্ট থাকে। এনেবোৰ কাৰণে অসমৰ দৰে সমভূমি আৰু গৰম অঞ্চলতো এতিয়া আপেল খেতি কৰিবলৈ যথেষ্ট সুযোগ আহিছে।

অন্তৰা শৰ্মা

কেঁচুসাৰ আৰু ইয়াৰ প্ৰস্তুতকৰণৰ প্ৰণালী

কেঁচুসাৰ হৈছে এবিধ জৈৱ সাৰ। এই সাৰ কেঁচুৰ দ্বাৰা উৎপন্ন হয়। অন্যান্য জৈৱিক সাৰৰ দৰেই কেঁচুসাৰতো কম মাত্ৰাত হ'লেও প্ৰায়বোৰ খাদ্যমৌল দেখিবলৈ পোৱা যায়। কেঁচুসাৰত শস্যৰ খাদ্যমৌলৰ ভিতৰত নাইট্ৰ'জেন ১.৬ শতাংশ, ফচফৰাচ ৫ শতাংশ আৰু পটাছ ০.৮ শতাংশ থকাৰ উপৰিও কম বেছি পৰিমাণে অন্যান্য

খাদ্যমৌলও পোৱা যায়। ইয়াৰোপৰি এই সাৰে মাটিৰ গুণাগুণ ৰক্ষা আৰু পানী ধৰি ৰাখিব পৰা ক্ষমতা বৃদ্ধিত সহায় কৰে। উল্লেখযোগ্য যে সকলোবোৰ কেঁচুৰে পচন ক্ষমতা সমান নহয়। সেয়েহে কেইবিধমান নিৰ্বাচিত প্ৰজাতি, যেনে- (১) আইচেনিয়া ফটিডা, (২) ইউড্ৰিলাচ ইউজিনি আৰু (৩) পেৰিঅ'নিক্স এক্সেভেচা আদিকহে কেঁচুসাৰ

প্ৰস্তুত কৰিবলৈ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। এই কেইবিধ প্ৰজাতিৰ কেঁচু যিকোনো কেঁচুসাৰ প্ৰস্তুতকৰ্ত্তা বা ব্যৱসায়িক গোটৰ পৰা সংগ্ৰহ কৰিব পৰা যায়।

কেঁচুসাৰ প্ৰস্তুত কৰিবৰ কাৰণে প্ৰথমতে এটুকুৰা স্থান নিৰ্বাচন কৰি ল'ব লাগে। পৰাপক্ষত ঠাইখন ওখ, পানী জমা নোহোৱা, আংশিকভাৱে ষ্ট্ৰ'পৰ হ'লে ভাল।

কিয়নো কেঁচুৱে বেছিৰ'দৰ তাপ সহ্য কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে কিছু পৰিমাণে সেমেকা বাতৰণ সিহঁতৰ প্ৰিয়। দ্বিতীয়তে কেঁচুসাৰৰ কাৰণে প্ৰায় ১ মিটাৰ বহল, ৫০ চে.মি.দ' আৰু উৎপাদন কৰিব লগা সাৰৰ পৰিমাণ অনুসৰি কমেও ১.৫ মিটাৰ দৈৰ্ঘ্যৰ একোটা খাল বা পকাৰ নলা তৈয়াৰ কৰি ল'ব লাগে। এই খাল বা নলা প্ৰস্তুত কৰোঁতে তিনিটা কথা সদায় মনত ৰাখিব লাগে।

১) খালটোৰ মাজৰফালে দুয়োফালৰ পৰা

সামান্য হেলনীয়া হোৱা উচিত আৰু তলিত অতিৰিক্ত পানী ওলাই যাব পৰাকৈ ফুটা ৰখা উচিত।

২) গাঁতৰ তলিত প্ৰায় ডেৰ আঙুলমানকৈ তুঁহ বা কাঠৰ গুৰিৰে এটা তৰপ দিব লাগে। ইয়াৰ পিছত বালিৰেও আন এটা তৰপ সমান ডাকৈ দিব লাগে। এনে কৰিলে প্ৰস্তুত হ'বলগীয়া কেঁচুসাৰৰ অতিৰিক্ত পানী ওলাই যোৱাৰ লগতে কেঁচুবোৰে উশাহ-নিশাহ

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

আমাৰ একাষাৰ

অসমৰ ৰেচম শিল্প আৰু ইয়াৰ অৰ্থনৈতিক লাভালাভ

অসমৰ ৰেচম শিল্প অতি প্ৰাচীন কৃষিভিত্তিক গ্ৰাম্য উদ্যোগ। অসমত এৰী, মুগা, পাট আৰু টছ- এই চাৰিবিধ পলুৰ পালন কৰা হয়। ক্ৰমানুসাৰে প্ৰথম তিনিবিধ পলু সকলো জিলাতে পালন কৰা হয়। টছৰ পলু সামান্য পৰিমাণে ডিমা হাচাও জিলাতহে কৰা দেখা যায়। অসমৰ প্ৰায় ৭০০০ খনতকৈ অধিক গাঁৱৰ প্ৰায় ২ লাখ পৰিয়াল ৰেচম শিল্পৰ লগত হৈ আছে।

অসমৰ ৰেচম উদ্যোগ বুলিলে প্ৰধানত পাট, মুগা আৰু এৰী সূতাৰে বোৱা বিভিন্ন সাজপোছাককে বুজায়। অসমৰ ৰেচম উদ্যোগ এটি আপুৰুগীয়া শিল্প। অসমৰ অৰ্থনৈতিক দিশটোৰ উপৰিও সাংস্কৃতিক দিশত ইয়াৰ গুৰুত্ব অশেষ। আগেয়ে অসমৰ শ্ৰমালকুছিতহে মূলতঃ পাট-মুগাৰ শিল্প কেন্দ্ৰীভূত হৈ আছিল যদিও বৰ্তমান অন্যান্য ঠাইলৈকে এই শিল্পই বিস্তাৰ লাভ কৰিছে।

অসমৰ প্ৰেক্ষাপটত ৰেচম শিল্পৰ মূল সুবিধাসমূহ হৈছে যে কম মূলধন খটুৱাইয়ে ব্যৱসায়িক ভিত্তিত পলুপালন আৰম্ভ কৰি উপাৰ্জনৰ পথ মুকলি কৰিব পাৰি। যিহেতু এবাহ পলু পকি সূতা আহৰণৰ উপযোগী হৈ উঠিবলৈ মাত্ৰ একৰ পৰা দুই মাহ সময়ৰ প্ৰয়োজন হয়, সেয়ে অতি কম দিনতে অৰ্থ উপাৰ্জন কৰিব পাৰি। অতি দুখীয়া ভূমিহীন লোকেও ৰেচম পলু পালন কৰি উপাৰ্জন কৰিব পাৰে।

ভৌগোলিক দিশৰ পৰা চাব গলেও অসমৰ মাটি, জলবায়ু তথা প্ৰাকৃতিক পৰিৱেশ ৰেচম পলু আৰু ইয়াৰ খাদ্যবৃক্ষৰ উৎপাদনৰ বাবে উপযুক্ত। পলু পালন নকৰিলেও কোনো কোনো কৃষকে কেৱল খাদ্যবৃক্ষৰ খেতি কৰি সেই খাদ্য পলু পালকসকলক যোগান ধৰিও উপাৰ্জনৰ পথ মোকলাব পাৰে। ৰেচম সূতা প্ৰাকৃতিক হোৱাৰ বাবে ই মানুহৰ ছালৰ বাবেও উপযোগী। সাংস্কৃতিক সূতাৰ পৰা প্ৰস্তুত কাপোৰ আদিৰ পৰা এলাৰ্জী অথবা ছালৰ ৰোগৰ সমস্যা থকা সকলেও ৰেচম সূতাৰে তৈয়াৰী কাপোৰ পিন্ধিব পাৰে। ৰেচম সূতাৰ প্ৰচুৰ ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে আমাৰ থলুৱা প্ৰাকৃতিক সম্পদ সংৰক্ষণৰ বাবেও আমি অবিহণা যোগাব পাৰোঁ। ভাৰতৰ ভিতৰত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলতে প্ৰায় ৯৫ শতাংশ এৰী পলু উৎপাদন হয় আৰু অসমত তাৰে ৫০ শতাংশ উৎপাদন হয়। এৰী শিল্পকলা তথা এই বৃত্তিৰ লগত অসমৰ প্ৰায় ডেৰ লাখ পৰিয়াল জড়িত হৈ আছে। ইয়াৰোপৰি মুগা, পলু কেৱল মাত্ৰ অসমৰ জলবায়ুতেহে পালন কৰিব পৰা হোৱা বাবে এখন বিৰাট বজাৰ অসমৰ পলুপালকসকলৰ বাবে মুকলি হৈ উঠে। মুগা কাপোৰৰ চাহিদা কেৱল ভাৰততে নহয় এতিয়া বিদেশী বজাৰতো বাঢ়িছে।

কৃষি আৰু উদ্যোগ- এই দুয়োটা দিশতে প্ৰচুৰ লাভৰ সম্ভাৱনা থকা শিল্পটোৱেই হ'ল ৰেচম শিল্প। কেৱল আৰ্থিক দিশতে নহয় যথেষ্টসংখ্যক লোকৰ নিয়োগৰ ক্ষেত্ৰতো এই শিল্পৰ গুৰুত্ব আছে। পৃথিৱীৰ ভিতৰত ৰেচম শিল্পৰ ক্ষেত্ৰত চীন দেশে প্ৰথম স্থান দখল কৰাৰ বিপৰীতে ভাৰতে দ্বিতীয় স্থান লাভ কৰিলেও সাম্প্ৰতিক সময়ত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত ইয়াৰ উৎপাদন কমি যোৱা দেখা গৈছে। এই শিল্পৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিলে দেখা যায় যে ১৯৭৯ চনত চীন দেশে উৎপাদন কৰা ৰেচম সূতাৰ পৰিমাণ আছিল ৬৩০০০ মেট্ৰিক টন আৰু ভাৰতে উৎপাদন কৰিছিল ১২.০০০ মেট্ৰিক টন। সম্প্ৰতি ভাৰতবৰ্ষত ১২১ কোটি জনসংখ্যাৰ প্ৰায় ৪ কোটি জনসংখ্যা ৰেচম শিল্পৰ লগত জড়িত হৈ আছে। অন্যান্য কৃষিকাৰ্যতকৈ লাভজনক এই শিল্প অন্ধ্ৰ প্ৰদেশ, তামিলনাড়ু, পশ্চিম বংগ, কৰ্ণাটক আদিত উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত অধিক গুৰুত্ব দিয়া দেখা গৈছে।

অনুকূল প্ৰাকৃতিক ভৌগোলিক পৰিৱেশৰ অসমভূমিৰ সৰ্বহ সংখ্যক কৃষক ৰাইজে যদিহে এই ৰেচম শিল্পটোক বৃত্তি হিচাপে গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহে, তেনেহ'লে তেওঁলোকৰ আৰ্থিক অৱস্থা আগতকৈ স্বচ্ছল হোৱাৰ উপৰিও এৰী, মুগা, পাট সূতা উৎপাদনত অসমৰ নাম আৰু আগবঢ়াৰ লগতে ৰেচমৰ ৰপ্তানিও বঢ়াব পৰা যাব। ই নিশ্চয়কৈ ভাৰতীয় অৰ্থনীতিৰ বাবে হ'ব এক যোগাঙ্গক দিশ।

শ্ৰীসঞ্জয় হাজৰিকা

মাহটোৰ কৃষিকৰ্ম

১৫ আঘোণৰ পৰা ১৫ পুহ, ১৯৪৫ শক

পথাৰ শস্য

বৰোধান :

(১) জাত আৰু সিঁচাৰ সময়ঃ কাতি আৰু আঘোণ মাহেই বৰোধানৰ কঠীয়া সিঁচাৰ উপযুক্ত সময় যদিও জয়মতী, দীননাথ, স্বনাৰ্ভ আৰু কণকলতা নামৰ জাতকেইটা পুহ মাহৰ ১৫ তাৰিখলৈকে সিঁচিব পাৰি।

বৰোধানৰ খেতিৰ বাবে কঠীয়াৰ বীজ শীতকালত সিঁচা হয় বাবে কঠীয়া বাঢ়োতে যথেষ্ট সময় লাগে। সেয়েহে সোনকালে কঠীয়া বাঢ়ি ৰবৰ বাবে তলত দেখুৱাৰ ধৰণে পলিথিনৰ দ্বাৰা চৈ তৈয়াৰ কৰি লব লাগে।

বাইৰ কামিৰে কৰা ফ্ৰেমত পলিথিন লগাই বৰোধানৰ কঠীয়া তলীৰ ওপৰত দি থলে ৰ'দ আৰু গৰম সমানে পাব। কঠীয়া তলীৰ দৈৰ্ঘ্য বেছি হ'লে পলিথিনৰ ফ্ৰেম প্ৰয়োজন অনুসাৰে বঢ়াই লব পাৰে।

কিলোগ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ প্ৰয়োগ কৰিব। কঠীয়া ৰোৱাৰ ২১-২৫ দিনৰ ভিতৰত ১২ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া টপড্ৰেছিং হিচাপে প্ৰয়োগ কৰিব। পানী যোগান ধৰি কৰা খেতিত মাটি বোকা কৰাৰ সময়ত ৬ কিলোগ্ৰাম ইউৰীয়া, ২৭ কিলোগ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট আৰু ৬ কিলোগ্ৰাম মিউৰিয়েট অৱ পটাচ প্ৰয়োগ কৰিব। বাকী থকা ইউৰীয়াৰ ৬ কিলোগ্ৰাম পোখা মেলাৰ সময়ত আৰু শেহৰ ৬ কিলোগ্ৰাম গেবেলী মেলাৰ সময়ত মাটিত প্ৰয়োগ কৰিব। মাটি তৈয়াৰ কৰাৰ সময়ত একক চূপাৰ ফচফেট দিব নোৱাৰিলে পোখা মেলাৰ সময়ত ইউৰীয়াৰ লগত দিবও পাৰে।

কঠীয়া ৰোৱাৰ পদ্ধতি আৰু সময়ঃ বৰোধানৰ কঠীয়াৰ বয়স ৪০-৫০দিন হলে নাইবা কঠীয়াবিলাক ৪/৫ পতীয়া হ'লে পথাৰত ৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

কঠীয়া ৰোৱাৰ দূৰত্ব আৰু গভীৰতাঃ পথাৰত ৰোওতে শাৰীৰ ব্যৱধান ২৫

গাঁতত প্ৰয়োগ কৰিব। ইয়াৰ পৰিবৰ্ত্তে জিঙ্ক ফচফাইদ বিহৰ টোপ তলত দিয়াৰ অনুপাতে তৈয়াৰ কৰি এন্দ্ৰ অহা যোৱা বাটত ৰাখি খাবলৈ দিও সিহঁতক ধ্বংস কৰিব পাৰি।

(১) আটা বা মাকৈৰ গুড়ি ৮০ গ্ৰাম (২) গুৰ ১০ গ্ৰাম (৩) শুকান বা ভজা মাছ ৫ গ্ৰাম (৪) জিঙ্ক ফচফাইদ এই আটাইবিলাক একেলগে মিহলাই সৰু সৰু একোটা লাডু কৰি গাঁতৰ আশে পাশে ৰাখি এন্দ্ৰক খাবলৈ দি মাৰিব পাৰি।

কুঁহিয়াৰঃ

কুঁহিয়াৰ চপোৱাৰ সময়ত অপৈণত পোখাবিলাক কাটি গুচাই দিব। সবল নিৰোগী আগবিলাক সঁচৰ বাবে বাছি ৰাখিব। অতি শুকান বতৰত টিপবোৰ ভাঙি নিদিব। তেতিয়া মাটি আৰু শুকাই যাব। অতি ঠাণ্ডা বতৰত শুকান পাতবোৰ আঁতৰাই দিলে আৰু খৰাং হোৱাৰ সম্ভাৱনা থকাৰ লগতে গজালি ওলোৱা পলম হয়।

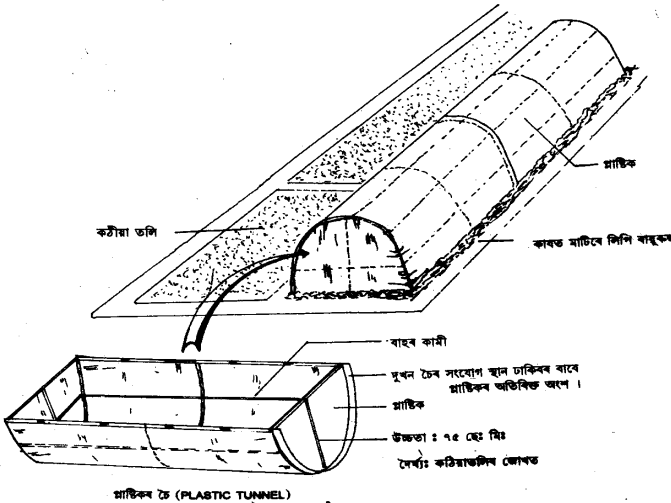
ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ

উদ্যান শস্য

অসমৰ মাটি আৰু জলবায়ু অনুসৰি বাৰ মাহে অসমৰ পথাৰত নানা ধৰণৰ শাক-পাচলি আৰু ফল-মূলৰ খেতি কৰা হয়। এই শস্যবোৰৰ প্ৰতিপালন ব্যৱস্থাৰ ওপৰতো উৎপাদন আৰু শস্যৰ গুণগত মানদণ্ড বহুতখিনি নিৰ্ভৰ কৰে। গতিকে আঘোণ মাহৰ পথাৰখনত হোৱা শাক-পাচলি আৰু ফল-মূলৰ শস্যৰ প্ৰতিপালনত চকু দিও আহকচোন।

আঘোণ মাহৰ পথাৰত খেতি কৰা ফুলকবি, বন্ধা কবি আৰু ওল কবি শস্যৰ তলীৰ পৰা বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক। দিবলৈ বাকী থকা ইউৰীয়া সাৰ ভাগ (বিঘাই প্ৰতি ১১ কিলোগ্ৰাম দুটা শাৰীৰ মাজত গোবৰৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰক। গছৰ গুৰিত পাতলীয়াকৈ মাটি চপাই দিয়ক। আগতীয়া সঁচৰ ফুলকবিবোৰ চপাই আনক। চপাবলগীয়া কবি বা অন্য শাক-পাচলিত ১৫-২০ দিনৰ আগত কেতিয়াও পোক বা বেমাৰ নিবাৰণৰ দৰব প্ৰয়োগ নকৰিব। পাতযুক্ত শাক-পাচলিত পৰাপক্ষত দৰব প্ৰয়োগ নকৰাই ভাল। আঘোণ মাহতো পথাৰত লাই, লফা, পালেং, ধনীয়া, মুলা আদিৰ শস্যৰ বীজ সিঁচিব পাৰি। পলম হৈছে যদিও লৰালৰিকৈ গাজৰৰ বীজ সিঁচক।

(৪ পৃষ্ঠাৰ ১ কলমত চাওক)

এনে ফ্ৰেম উঠাই নিব পৰাকৈ কৰিব আৰু ৰাতিৰ ভাগত কঠীয়া তলীত ঠাণ্ডা সোমাব নোৱাৰাকৈ চৈৰ কাষবোৰ মাটিৰে বা বোকাৰে বন্ধ কৰি দিব।

কঠীয়া উঠোৱাৰ ৭ দিন মান আগৰ পৰা দিনৰ ভাগত ১-২ ঘণ্টাকৈ ফ্ৰেম উঠাই থব। এনে কৰিলে মুকলি পৰিবেশৰ লগত কঠীয়াই নিজকে খাপ খুৱাই ল'ব পৰা হয়।

পলিথিনৰ ফ্ৰেম আঁতৰোৱাৰ পদ্ধতি হ'ল কেই দিনমানৰ বাবে দিনে ১-২ ঘণ্টাকৈ তাৰ পিচত এদিন বা দুদিন। সময় আৰু বঢ়াই দি শেষৰ দুদিন একেবাৰে মুকলিকৈ ৰাখি পিচদিনা কঠীয়া উঠাই ৰব লাগে।

(৩) সাৰ প্ৰয়োগঃ

১)দ' অঞ্চলত সাৰ প্ৰয়োগ নকৰিলেও হয়। ২)বিলৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত মাটি তৈয়াৰ কৰোতেই বিঘাই প্ৰতি ১৮ কিলোগ্ৰাম চূপাৰ ফচফেট আৰু ৪

চেঃমিঃ আৰু গোছৰ ব্যৱধান ২০ চেঃমিঃ কৈ দিব। কঠীয়াবিলাক ৫ চেঃমিঃ অধিক গভীৰতাত নুপুতিব। কঠীয়া মৰি খালি হোৱা গোছবিলাক ৭-১০ দিনৰ ভিতৰত পূৰ কৰি দিব।

যেহুঁঃ

জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা থকা অঞ্চলত এই সময়ত দ্বিতীয়বাৰৰ বাবে যেহুঁ খেতিত পানী যোগান ধৰিব লাগে। বীজ সিঁচাৰ ৭০-৭৫ দিনৰ পিচত যেহুঁৰ ফুল মেলিবলৈ আৰম্ভ হয়। এই সময়ত পানী যোগান ধৰিলে শস্যৰ ঠোকবিলাক সবল আৰু পূৰ্ণ হোৱাত সহায়ক হয়। পানীৰ গভীৰতা ৬ চেঃমিঃ পৰিমাণ হোৱা উচিত। লুজমাট বেমাৰৰ দ্বাৰা আক্ৰান্ত গছ দেখা পালে উঘালি মাটিত পুতি নাইবা পুৰি পেলাব।

এন্দ্ৰৰ উপদ্ৰৱৰ পৰা শস্য ডৰা ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে এটা বা দুটাকৈ চেলফচ নাইবা কুইকফচ বড়ি প্ৰতিটো

(৩ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

উদ্যান শস্য

বেঙেনা, বিলাহীৰ শস্যৰ পুলি ৰোপণ কৰক। কাতি মাহত ৰোপণ কৰা বেঙেনা, বিলাহী শস্যৰ তলিত দিবলৈ বাকী থকা দ্বিতীয় ভাগ ইউৰীয়া সাৰ (বিঘাই প্ৰতি ১০-১২ কিঃ গ্ৰাঃ) গছৰ গুৰিত গোবৰৰ লগত মিহলাই প্ৰয়োগ কৰক। সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ আগতে বন-বাতবোৰ নিৰাই লওক আৰু সাৰ প্ৰয়োগ কৰাৰ সময়ত পাতলীয়াকৈ মাটি চপাই দিয়ক। আগতীয়াকৈ ৰোপণ কৰা বেঙেনা শস্যৰ গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক আৰু চপাব লগীয়া বেঙেনাবোৰ চিঙি আনক।

আলু শস্যৰ তলিত প্ৰথমবাৰ পাতলীয়াকৈ মাটি চপাই দিয়ক। জলকীয়া শস্যৰ বাবে পুলি বাৰীত বীজ সিঁচক। লগে লগে পুলি ৰোৱাৰ বাবে পথাৰখন হালকোৰ মাৰি অনুমোদিত সাৰ-গোবৰ প্ৰয়োগ কৰি প্ৰস্তুত কৰক।

ফল-মূল শস্যৰ পথাৰখনলৈ যদি চাই পঠিয়াই তেখেত কল শস্যৰ বাগিচাত মাটিৰ জীপ ৰাখিব পৰা ব্যৱস্থা যেনে - জাবৰ-জোথৰ চপাই দিয়া, ধানৰ নৰা বা খেৰ আদি বা শুকান গছৰ পাত, কল গছৰ গুৰিত জাপি দিয়ক। মাটিত জীপ ৰাখিবৰ বাবে পলিথিন কাপোৰো ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰে। প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বন-বাতবোৰ নিৰাই দিয়ক। কলডিল নেলোৱা গছৰ গুৰিৰ পৰা পোখা পুলিবোৰ সাৱধানে আতৰাই দিয়ক আৰু গুৰিত মাটি চপাই দিয়ক। নাৰিকল আৰু তামোল শস্যৰ গুৰিতো জীপ ৰাখিবৰ বাবে কল শস্যত কৰাৰ দৰে ব্যৱস্থা লব পাৰে নতুবা প্ৰতি ১৫ দিনৰ ব্যৱধানত এবাৰ পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

ড° বাজেন্দ্ৰ প্ৰসাদ দাস

(অৱসৰী অধ্যাপক, অংকুৰিঃ)

(২ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

কেঁচুসাৰ আৰু ইয়াৰ প্ৰস্তুত ..

লোৱাত অসুবিধা নহয়।

৩) বাৰীৰ ওপৰ ভাগৰ ক'লামাটি আৰু গোৱৰৰ আন এটা তৰপ প্ৰায় ডেৰ আঙুলমান ডাঠকৈ দিব লাগে। এনেধৰণে তৈয়াৰ কৰা তিনিওটা তৰপক কৰ্ষণতলি বা কালচাৰ ৰেড বুলি কোৱা হয় আৰু ইয়াৰ ওপৰত নিৰ্বাচন কৰি থোৱা কেঁচুখিনি প্ৰয়োজন অনুসাৰে এৰি দিব লাগে।

কেঁচুসাৰৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা সামগ্ৰীসমূহৰ ভিতৰত শস্যৰ পেলনীয়া অংশ, সহজে পোৱা কোমল বন-বাত যেনে- কলমৌ, জামনীবন, ঘৰৰ নিত্য ব্যৱহাৰ্য পেলনীয়া জৱৰ-জোঁথৰ, মেটেক্স আদি ল'ব পাৰে। মূল গাঁতত পেলোৱাৰ আগতে এনে সামগ্ৰীসমূহ টুকুৰা টুকুৰাকৈ কাটি ল'ব লাগে। এনেদৰে প্ৰস্তুত কৰা ৭০-৮০ শতাংশ সামগ্ৰীৰ লগত ১০-১৫ শতাংশকৈ কেঁচা গোৱৰ আৰু বাৰীৰ ক'লা মাটি মিহলাই এক-

ডেৰ সপ্তাহ পৰিবলৈ দি অলপ ওপৰ-তল কৰি দিব লাগে যাতে মিশ্ৰণটো সমানে পচে আৰু তাপমাত্ৰা বেছি নহয়। কেঁচুৰ কাৰ্যক্ষমতা অটুট ৰখাৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা জৱৰ-জোঁথৰ আৰ্দ্ৰতা ৪০-৫০ শতাংশ থাকিলে ভাল। কেঁচু মেলাৰ পিছত এনে জৱৰ-জোঁথৰ ১০ ছেমি. তৰপ এটা দিয়াৰ পিছত ওপৰত পেলনীয়া মৰাপাটৰ বস্তা পানীত তিয়াই মেলি দিলে আৰ্দ্ৰতা বন্ধাত সহায় হয়। একেদৰে আন এটা তৰপ ৪/৫ দিনৰ অন্তত ওপৰত দি পুনৰ তিতা বস্তাবে ঢাকি দিব লাগে আৰু গাঁতটো পূৰ নোহোৱালৈকে তৰপে তৰপে জৱৰ-জোঁথৰ দি মাজে মাজে পাতলীয়াকৈ পানী ছটিয়াব লাগে। প্ৰতি কিলোগ্ৰাম জৱৰ-জোঁথৰৰ বাবে ১০ ডালকৈ কেঁচু মেলিলে ২০-২৫ দিন মানতে কেঁচুসাৰ প্ৰস্তুত হয়। প্ৰস্তুত হোৱা কেঁচুসাৰ সংগ্ৰহ কৰাৰ সময়ত চালনিৰে চালি কেঁচুখিনি বাচি পুনৰ গাঁতত মেলি দিব লাগে। আগতে উল্লেখ কৰা জোথৰ একোটা গাঁতত আঁঠেৰ পৰা তিনি কুইন্টল জৱৰ-জোঁথৰ প্ৰয়োগ কৰি প্ৰায় এমাহৰ মূৰত ৫০-৬০ কি.গ্ৰা. কেঁচুসাৰ পাব পাৰি।

শ্ৰী অজয় হাজৰিকা

(১ পৃষ্ঠাৰ ৩ কলমৰ পৰা)

জীৱন-কৌশল বিকাশ

সৃষ্টি ইনষ্টিটিউট অৱ টেকন'লজিৰ স্নাতক অনন্যা বৰুৱাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সৈতে বং-ধেমালীৰ মাজেৰে এটি শিক্ষামূলক অনুষ্ঠানৰো আঁত ধৰে। দিনজোৰা স্বাস্থ্য শিৰিৰত প্ৰায় ডেৰশ লোকৰ বিনামূলীয়া স্বাস্থ্য পৰীক্ষা কৰা হয় আৰু প্ৰয়োজনীয় ঔষধো যোগান ধৰা হয়।

(১ পৃষ্ঠাৰ ৫ কলমৰ পৰা)

নভেম্বৰ মাহৰ বাবে প্ৰয়োজ্য..

৯) "লিউচি লিউৰ" যুক্ত ফেৰমন ফান্দ ব্যৱহাৰ কৰিও বেঙেনাৰ আগ আৰু ফল বিকোৱা পোকক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি।

১০) নিমজাতীয় কীটনাশক ঔষধ প্ৰয়োগ কৰিও কীট-পতংগৰ পৰা বেঙেনাৰ খেতিডবা বন্ধ কৰিব পাৰি।

১১) পখিলাজাতীয় পতংগ বিশেষকৈ বেঙেনাৰ আগ আৰু ফল বিকোৱা পোকৰ পৰা বেঙেনাডবাক বন্ধ কৰিবলৈ বেক্টেৰিয়াজনিত ঔষধ "বি.টি." দুই মি.লি. প্ৰতি লিটাৰ পানীত মিহলাই এসপ্তাহৰ অন্তৰালত দুবাৰ প্ৰয়োগ কৰা উচিত।

১২) পৰিস্থিতি সাপেক্ষে বেঙেনা পুলি ৰোপণৰ ২৫-৩০ দিনৰ পিছত, কীটনাশক (ইমামেক্‌টিন বেনজয়েট ৫ এচ.জি. প্ৰতিহেক্টৰত ২২০ গ্ৰাম) প্ৰয়োগ কৰিও বেঙেনাৰ আগ আৰু ফল বিকোৱা পোক নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি। অৱশ্যে পূৰ্বত বেঙেনাতলীত বেঙেনা চিঙাৰ আগতে কৃত্ৰিম ৰাসায়নিক প্ৰয়োগ কৰা অনুচিত।

শাক-পাচলিৰ অন্যান্য কীট-পতংগৰ বাবে প্ৰয়োজ্য সৰ্বকৰ্তা

বৰ্তমান সময়ছোৱাত

শীতকালীন চাহগছৰ যতন

"অসমৰ চাহ অসমৰ মান আৰু যশ"। অসমৰ চাহৰ যশ অক্ষয় ৰাখিবলৈ হ'লে ইয়াৰ গুণগত মান অক্ষয় ৰাখিবই লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত এই বৃহৎ দায়িত্বৰ কাণ্ডাৰী হ'ল অসমৰ ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কসকল। উৎকৃষ্ট চাহপাত তৈয়াৰ কৰা বিশেষ নীতি নিয়মসমূহ মানি চলিলেহে ভাল গুণৰ কেঁচা চাহপাত উৎপাদন হ'ব। ইয়াৰ বাবে বৈজ্ঞানিক চাহ খেতিৰ দিহাবোৰ পালন কৰাটো আৱশ্যকীয়। অসমৰ চাহৰ মান যাতে সদায়েই বৰ্ত্তি থাকে তাৰ বাবে

আলুখেতিত ভূৰপোকৰ প্ৰাদুৰ্ভাৱ পৰিলক্ষিত হ'ব। এই পোকবোৰ অক্টোবৰ মাহৰ পৰা সন্ধ্যাৰ সময়খিনিত সক্ৰিয় হৈ পৰে আৰু ডিম্ব প্ৰসৱৰ বাবে সেমেকা ঠাই নিৰ্বাচন কৰে। কনীফুটি নকৈ ওলোৱা পলুৱে আলুৰ গা-গছ আক্ৰমণ কৰি কেইদিনমানৰ পিছত মাটিৰ তলত লুকাই পৰে। মাটিৰ বৰণৰ সৈতে সাদৃশ্য থকা এই পোকে বেলি ডুবাৰ পাছত মাটিত লাগি থকা গছৰ অংশ কাটি কোমল মজ্জাভাগ খাই, ফলত খোৱাতকৈ অৱাবত বেছিকৈ নষ্ট কৰে। পানী জমা হোৱা দ'-মাটিত ভূৰপোকৰ আক্ৰমণ বেছি হয়। ইয়াৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ, আলু খেতি কৰিবলৈ লোৱা মাটিডবাৰ ওচৰত নিশাৰ ভাগত জুই ধৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভূৰপোকৰ পখিলা জুইৰ পোহৰলৈ আৰ্কাষিত হোৱাৰ ফলত লেলিহান শিখাত জাহ গৈ পৰৱৰ্তী বংশ বিস্তাৰণ বাধাপ্ৰাপ্ত হয়। পুৱা আলুতলি পৰিদৰ্শন কৰি, গুৰি কাটি থোৱা পুলি দেখাৰ লগে লগে গুৰিৰ কাষৰ মাটি পৰীক্ষা কৰি পলুৱোৰ সংগ্ৰহ কৰি ধংস কৰিব লাগে। তদুপৰি, চহাই থোৱা মাটিত লোৰ খান্দি ক্ল'থ'য়ানিডিন ৫০ ডল্লিউ.ডি.জি.(প্ৰতি হেক্টৰত ৮০ গ্ৰাম) প্ৰয়োগ কৰি আলুৰ বীজ ৰোপণ কৰিলে ভূৰপোকৰ উপদ্ৰৱ বহু পৰিমাণে হ্রাস কৰিব পৰা যায়।

জলকীয়া, বিলাহী আদি শস্যক, হালধীয়া চাহীপোকৰ আক্ৰমণৰ বাবে এতিয়াৰ বতৰ যথেষ্ট অনুকূল। এই প্ৰকাৰৰ চাহীপোকৰ আক্ৰমণ কুমলীয়া অংশৰ পৰা আৰম্ভ হয় আৰু ইয়াৰ ফলত পাতৰ তলপাটৰ সেউজীয়া বৰণ সলনি হৈ মুগা ৰঙৰ হয় আৰু আক্ৰান্ত পাতখিলা নাওৰ দৰে ওলোটা হয়। বিশেষজ্ঞৰ পৰামৰ্শ মতে ফেনাজাকুইন দৰৱৰ ১ চাহচামুচ ১০ লিটাৰ পানীত মিহলাই গছত চটিয়াব লাগে।

(অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ পতংগতত্ত্ব বিভাগৰ বিভিন্নজন বিশেষজ্ঞই এই কৃষি বিষয়ক দিহা পৰামৰ্শসমূহ আগবঢ়াইছিল)

ড° ৰুদ্ৰ নাৰায়ণ বৰকাকতি

সকলো সজাগ হ'ব লাগিব। চাহ বাগিচা এখনত পাততোলা বতৰ পাৰ্বেই যোৱাৰ লগে লগে তথা গছবোৰ কলম বা স্কিফ কৰাৰ ঠিক পাছতেই কেইবাটাও গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম কৰিব লগা থাকে। শীতকালীন (ডিচেম্বৰ-ফেব্ৰুৱাৰী) সময়ছোৱাত চাহগছ অথবা বাগিচাখনত সঠিকভাৱে লোৱা আপডালে অনাগত বছৰটোত কেঁচাপাতৰ উৎপাদন তথা গছৰ স্বাস্থ্যত যথেষ্টখিনি প্ৰভাৱ পেলায়। শীতকালত বাগিচা এখনত ল'বলগা বিভিন্ন কাৰ্যাৱলীৰ বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

কলম কৰা গছৰ আপডাল :

১) কলম বা স্কিফ কৰা ডাল-পাতবোৰ বাগিচাখনতে চাহগছৰ তলত পৰি থাকিবলৈ দিব লাগে। এইবোৰ পাঁচ মাটিৰ উৰ্বৰতা বৃদ্ধি কৰে।

২) কলম কৰা গছত নতুনকৈ কোঁহ ওলোৱাৰ আগেয়ে শুকান, বেমাৰী, জাঁজ কৰা আৰু অতি মিহি বাঁজী ডালবোৰ কাটি পেলাব লাগে। ডি এচ কৰা গছৰো অতি মিহি বাঁজী ডালবোৰ আঁতৰাই পেলোৱা উচিত।

৩) কলম কৰাৰ পাছতেই ১ ছেমি.তকৈ বেছি শকত ডালবোৰৰ মুখত ইও পেষ্ট বা ব'ট'পেষ্ট (১০০ গ্ৰা. কপাৰ চালফেট + ১০০ গ্ৰাম চূণ + ৫০০ মি.লি. পানী) বা ২০% ট্ৰাইক'ডামিমাশ্ৰণ লগাব লাগে।

৪) চাহগছৰ ডালবোৰত শেলুৱৈ আদি গজি থাকিলে বিশেষকৈ এম পি, আৰ পি, বা এইচ আৰ পি আদি কলম কৰা গছত কলমৰ পাছতেই কষ্টিক বাচ মিশ্ৰণ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। এই মিশ্ৰণ তলত উল্লেখ কৰা পৰিমাণেৰে প্ৰস্তুত কৰিব পাৰি। কাপোৰ ধোৱা ছ'ডা পানী : ১০০ লিটাৰ (কুইক লাইম) : ২-৩ কি.গ্ৰা. : ৬ কিঃগ্ৰাঃ।

কীট-পতঙ্গ নিয়ন্ত্ৰণ :

১) ইউ পি, এল এচ আৰু এল অ' এছ কৰা চেকচনবোৰত কুইকালফচ ২৫০ মি.লি. আৰু ডাইক ফল ২৫০ মি.লি. ১০০ লি. পানীত মিহলাই ডিচেম্বৰ আৰু জানুৱাৰী মাহৰ শেষৰ ভাগত মুঠ দুবাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

২) এই সময়ছোৱাত কলম কৰা চাহগছত বগাই অহা উই তথা উইহাফলু নিৰ্মূলৰ ব্যৱস্থা হাতত ল'ব পাৰি। ক্লৰপাইৰিচ ৩৫০ মি.লি. ১০০ লি পানীত মিহলাই উই আক্ৰান্ত প্ৰতিজোপা গছৰ গুৰিত ৬০-২৫০ মি. লি. মানকৈ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে। উই হাফলুৰ মাটিখিনি বাগিচাৰ পৰা আঁতৰাই পেলোৱা উচিত। হাফলুৰ পৰা উইৰ ৰাণীজনী উলিয়াই তাত কৰ'পাই ৰিফচ ১০০ মি.লি. ৪ বাকেটমান পানীত মিহলাই গাতটো পানীৰে উপচাই পেলাব।

৩) নৱেম্বৰ-ফেব্ৰুৱাৰী মাহত লুপাৰ কেটাৰপিলাৰ, বাপ কেটাৰপিলাৰ আদিৰ লোটা বেছিকৈ আক্ৰান্ত চেকচনবোৰত গছৰ গুৰি খুঁচৰি সংগ্ৰহ কৰি ধংস কৰি পেলাব।

নলা ব্যৱস্থা :

১) ডিচেম্বৰৰ পৰা মাৰ্চ মাহলৈ বাগিচাত নলা খন্দাৰ উপযুক্ত সময়।

২) পথৰুৱা নলাবোৰ যাতে ১০৫ ছেমি. দ' হয় তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব।

৩) বাগিচাৰ নলাবোৰ অপতৃণ মুক্ত কৰি ৰাখিব লাগে। প্ৰতিবছৰে খৰালি নলাত জমা হোৱা জৱৰ-জোঁথৰ, পাৰৰ খহি পৰা মাটি আদি আঁতৰাই পানী ওলাই যোৱাৰ পথ সুচল কৰি দিব।

৪) সংগ্ৰাহক নলা আৰু মূল নলাত মাটি খহি পৰাটো ৰোধ কৰিবলৈ নলাৰ দুয়োপাৰে চিত্ৰনলা ঘাঁহ ৰোপণ কৰিব পাৰি।

বন-বাত নিয়ন্ত্ৰণ :

১) টেকীয়া, মিকানিয়া আদি অপতৃণবোৰ শিপাৰে সৈতে উভালি চেকচনৰ বাহিৰৰ এক স্থানত দম কৰি লৈ তাত অপতৃণনাশক প্ৰয়োগ কৰিব।

পাতত সাৰ প্ৰয়োগ :

১) খৰাজৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবৰ বাবে আনপুন গছত ডিচেম্বৰ মাহৰ পৰা মাৰ্চ মাহলৈ এম অপি ১ কি.গ্ৰা. আৰু মেগনেচিয়াম চালফেট ১ কি.গ্ৰা. ১০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই মুঠ চাৰিবাৰ প্ৰয়োগ কৰিব।

২) এম অপি ২ কি.গ্ৰা. ১০০ লিটাৰ পানীত মিহলাই গছত স্প্ৰে' কৰিলেও খৰাজৰ পৰা গছবোৰ বচাব পাৰি।

আনুসংগিক কাৰ্যাৱলী :

১) আনপুন গছত জানুৱাৰী আৰু ফেব্ৰুৱাৰী মাহৰ মাজভাগত বাঁজী পাতবোৰ উঠাই পাততোলা টেবুলখন সমান কৰি দিব লাগে।

২) স্প্ৰিংকলাৰ ইৰিগেচন বা আন কোনো উপায়েৰে চাহগছবোৰত পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব। নাৰ্চাৰীৰ পুলিবোৰত প্ৰয়োজন অনুসৰি পানীৰ যোগান ধৰিব লাগে।

৩) ছাঁ-গছবোৰৰ মূল গা-গছত মাটিৰ পৰা প্ৰায় ১.৫ মিটাৰ পৰ্যন্ত চূণ লগাই দিব লাগে। এনে কৰিলে বাগিচাখন দেখিবলৈ সুন্দৰ হোৱাৰ উপৰি গা-গছবোৰ পোক-পৰুৱা, উই আদিৰ আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰিব পাৰি।

৪) নতুনকৈ ৰোপণ কৰা চাহডবাৰত মালচিং কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। গুৱাটিমালা ঘাঁহ, মেটেকা আদি মালচিঙৰ বাবে উত্তম। ধানগছৰ নৰা মালচিঙৰ বাবে ব্যৱহাৰ নকৰিব।

৫) মাটি পৰীক্ষাৰ বাবে মাটি সংগ্ৰহৰ শীতকালোই উত্তম সময়।

৬) চাহখেতিডবা যিহেতু ব্যৱসায় হিচাপে গ্ৰহণ কৰা হৈছে, সেয়ে শীতকালীন এই সময়ছোৱাত যোৱা বছৰটোৰ আয়-ব্যয়ৰ হিচাপ তথা আহি থকা বছৰটোত বিভিন্ন শিতানত প্ৰয়োজন হ'ব পৰা খৰচ (বাজেট) বিভিন্ন কামৰ আঁচনি যেনে সাৰ প্ৰয়োগৰ আঁচনি, কলমৰ আঁচনি, অপতৃণনাশক প্ৰয়োগৰ আঁচনি ইত্যাদি প্ৰস্তুত কৰি সাজু হ'ব লাগে।

টিকেদ্ৰজিত শইকীয়া**ড° গৌতম কুমাৰ শইকীয়া**

বছৰেকীয়া বৰঙণি : ১০.০০ টকা।
দ্বাৰা প্ৰকাশিত আৰু প্ৰচাৰিত। অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় অফছেট ছপাশাল, যোৰহাট - ১৩ ত মুদ্ৰিত।

প্ৰতিখনৰ মূল্য : ১.০০ টকা।
প্ৰকাশৰ স্থান : অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, যোৰহাট - ১৩।

ভাৰপ্ৰাপ্ত সম্প্ৰসাৰণ শিক্ষা সঞ্চালক ড° মনোৰঞ্জন নেওগৰ

মুখ্য সম্পাদক : ড° ৰণজিৎ কুমাৰ সাউদ